

Висновки. Метод проведення подвійної фіксації матеріалу дає можливість зберігати трупний матеріал тривалий час у розчинах з низькою концентрацією формальдегіду, також можливість проведення поетапного препарування трупного матеріалу і забезпечує більшу дифузію формальдегіду з кровоносною мережі у тканини трупа.

ГІГІЄНА УТРИМАННЯ ТА ГОДІВЛІ ХАМЕЛЕОНІВ

Гнілокозова Н. В.

Науковий керівник: Ващик Є. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
yevgeniavashik@gmail.com

Вступ. Хамелеон - ящірка, яка здатна змінювати забарвлення тулуба. Належить до класу плазуни, загону лускаті, родини хамелеони.

Хамелеон - одна з найкрасивіших і найбільш незвичайних ящірок на планеті. Середня довжина хамелеону становить близько 30 см, найбільші хамелеони виростають до 65-68 см, розмір найменших ящірок не перевищує 3-5 см. Наприклад, довжина самця ящірки разом із хвостом становить 2,2-2,3 см, а загальна довжина гігантського хамелеону становить 50-68 см

Лапи хамелеона довгі, з пальцями, що зрослені, утворюють своєрідні «клешні», за допомогою яких зручно лазити по деревах, охоплюючи гілки. Більшість ящірок, що живуть переважно на деревах, наділені довгим, спіралью закрученим хвостом, який також успішно використовується при лазінні. Наземні види хамелеонів, здебільшого, короткохвості.

Найцікавіша особливість хамелеону - зміна забарвлення та візерунка шкіри. Спочатку вважалося, що хамелеон змінює колір для маскування, але останні дослідження довели, що зміна забарвлення насамперед пов'язані з комунікативним спілкуванням з родичами. Колірні метаморфози залежать від сукупності багатьох факторів: часу доби, температури та вологості навколишнього середовища, а також здоров'я та емоційного стану конкретної особини. Зміни кольору шкіри зазвичай пов'язані з відчуттям загрози, страху, подразнення, а також з голодом та зневодненням. У шлюбний період самці здатні змінювати колір майже миттєво.

Завдяки особливостям будови шкірних шарів світлий хамелеон швидко стає жовтим або зеленим, потім пурпурово-червоним, аж до темно-коричневого чи чорного. Такі перетворення можуть відбуватися відразу по всьому тілу, а також на окремих ділянках шкіри, супроводжуючись виникненням та зникненням різних штрихів та плям найрізноманітнішої форми.

Середня тривалість життя хамелеонів становить близько 3-5 років, хоча в цій родині є і довгожителі: гігантські хамелеони живуть близько 15 років, а ось життєвий цикл деяких представників роду *Furcifer* складає всього 4-5 місяців.

Мета дослідження. Метою роботи є аналіз доступних літературних джерел про особливості утримання, догляд та годівлю хамелеонів.

Матеріали та методи. Дослідження проведені методом аналізу відкритих джерел наукової літератури.

Результати дослідження. Найчастіше у тераріумах містять хамелеонів трьох видів: звичайних, єменських та леопардових. Утримувати можна самку і самця: два самці битимуться мало не до смерті і ділитимуть територію. Оптимальний розмір тераріуму – від 150 літрів.

Догляд за хамелеонами - це створення умов, максимально наближених до природніх. Вимоги до умов утримання хамелеонів в першу чергу включають суворе дотримання параметрів мікроклімату: температура, освітлення, вологість.

У тераріумі необхідно встановити градусник для контролю й підтримки стабільної температури: вдень 28-32 градусів, а вночі - 20-24 градусів. Якщо це складно влаштувати, можна підтримувати постійну температуру 25-29 градусів. Хамелеон в домашніх умовах чутливий до протягів і сухого повітря, тому необхідно розміщувати тераріум подалі від вікон і опалювальних приладів.

Обов'язково забезпечити наявність додаткового освітлення. Лампи має бути дві - власне для освітлення та для обігріву. Лампи повинні знаходитися за межами досяжності тварини з метою попередження опіків. Світловий день повинен бути не менше, ніж 12 годин.

Контроль вологості повітря. Звичайний, леопардовий і єменський хамелеон в домашніх умовах повинні жити при досить високій вологості - 60-70%. Для цього в тераріумі рекомендується встановити фонтанчик або регулярно обприскувати рослини та ґрунт в тераріумі з пульверизатора. Вода для обприскування повинна бути м'якою, очищеною, оскільки хамелеони п'ють її. В якості ґрунту можна використовувати: великий промитий пісок, вермикуліт, сфагнум, штучний газон.

Важливий аспект утримання хамелеона – своєчасне регулярне прибирання тераріуму. Необхідно раз на 10-12 днів змінювати підстилку в тераріумі та регулярно прибирати залишки їжі. Доглядати за живими рослинами, протирати скло в тераріумі за потребою слід так, щоб хамелеон не відчував дискомфорту від вашого постійного втручання. Під час прибирання не рекомендується використовувати синтетичні миючі засоби.

Основу раціону ящірки складають комахи, тому необхідна регулярна закупка живого корму. Кращим кормом для хамелеона є: цвіркуни, тропічні таргани, сарана, мухи, павуки, хрущі, борошняні черв'яки, зоофобас та ін.

Також із задоволенням ящірки їдять різноманітні фрукти, нарізані дрібними шматочками: банани, апельсини, мандарини, яблука, виноград. А ось пити з миски вони не вміють. У природі хамелеони збирають краплі води з рослин, тому обприскувати тераріум слід регулярно ще й для того, щоб тварина не страждала від спраги. За необхідності напоїти рептилію можна з піпетки або шприцю без голки.

Висновки. Хамелеон - незвичайний екзотичний улюбленець, який вимагає особливих умов утримання, правильного догляду та спеціальної годівлі, що має певну цінність для організму рептилій. Особливості утримання хамелеонів пов'язані із суворим забезпеченням вологого та температурного режиму в тераріумі, тривалості світлового дня. Ці параметри забезпечуються двома лампами та щоденним аерозольним обприскуванням для забезпечення вологості повітря та питною водою тварин, яку вони збирають з кінчиків листя рослин. Щоденно хамелеонам необхідний живий корм (комахи) та рослинний корм - фрукти.